

หลักสูตรการเย็บกระเป๋าผ้าด้วยมือปักกลดลาย (อค4036)

จำนวน 40 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ความเป็นมา

ผ้าด้วยมือเป็นงานที่เย็บปักด้วยมือ สมัยก่อนจะมีการเย็บผ้าห่มนวมไว้ใช้เองในครัวเรือน ฝีมือในการเย็บจะไม่ปราณีตและไม่เรียบร้อย เพราะทำไว้ใช้กันเอง ในครัวเรือนและเป็นของฝากกับผู้ที่มาเยี่ยมเยือน ปัจจุบันได้มีการพัฒนารูปแบบการเย็บปัก ลายเส้น ลวดลาย สีสันทัน เพื่อให้เข้ากับยุคสมัย ใช้เป็นผ้าคลุมเตียงและผ้าห่มได้ แต่ยังไม่ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการเย็บปักด้วยมือ ลายเส้นและลวดลาย มีลักษณะที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงกลายเป็นผ้าด้วยมือในรูปแบบใหม่ ที่มีใช้เพียงแค่การเนาผ้าห่มที่ใช้ในครัวเรือนที่เย็บจากฝ่ายหรือนุ่นใช้ภายในครอบครัวอยู่แล้ว ความรู้ประสบการณ์การทำผ้าด้วยมือ มาประยุกต์ดัดแปลง เดิมทำเป็นงานด้วยมือชิ้นเล็กๆ และได้พัฒนาชิ้นงานใหญ่ขึ้น เช่น ผ้าห่ม ผ้าคลุมเตียง ผ้าปูโต๊ะ ปลอกหมอน และในปัจจุบันแนวโน้มความต้องการผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยมือหรืองาน “Handmade” นั้นมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ

สถานศึกษาจึงเห็นความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรกระเป๋าผ้าด้วยมือปักกลดลายและช่องทางการขยายอาชีพเพื่อมุ่งพัฒนาคน ให้ได้รับการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ สามารถสร้างรายได้ อาชีพให้มีความมั่นคง สามารถทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย และนำเอาความรู้มาเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้สอดคล้องกับศักยภาพ พัฒนาตนเอง สังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อมและมีความพร้อมที่จะสามารถทำงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ดังกล่าวต่อไป

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ห้าด้านได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
2. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำร่วมกับภาคีเครือข่าย
4. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ให้เกิดรายได้ที่มั่นคง
5. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้เข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรนี้ให้ความรู้และประสบการณ์เพื่อให้ผู้จบหลักสูตรมีคุณลักษณะดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมีการฝึกทักษะในการการเย็บกระเป๋าด้านมือปักกลดลาย พร้อมทั้งวิธีการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าด้านมือปักกลดลาย เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดทำโครงการประกอบอาชีพ ซึ่งส่งผลให้มองเห็นช่องทางและตัดสินใจประกอบอาชีพ พัฒนาด้านมือปักกลดลาย ที่สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน และสิ่งแวดล้อม จนสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพ สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 40 ชั่วโมง แบ่งเป็น

- ภาคทฤษฎี 10 ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ 30 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำกระเป๋าด้านมือปักกลดลาย จำนวน 3 ชั่วโมง (ทฤษฎี)
 - 1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพ
 - 1.2 แนวโน้มความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำกระเป๋าด้านมือปักกลดลาย
 - 1.3 แหล่งเรียนรู้ เกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพการทำกระเป๋าด้านมือปักกลดลาย
2. ทักษะการประกอบอาชีพการทำกระเป๋าด้านมือปักกลดลาย จำนวน 31 ชั่วโมง (ปฏิบัติ 30 , ทฤษฎี 1)
 - 2.1 บอกอุปกรณ์การทำกระเป๋าด้านมือปักกลดลายได้
 - 2.2 บอกวิธีการทำกระเป๋าด้านมือปักกลดลายได้
 - 2.3 ฝึกปฏิบัติการทำกระเป๋าด้านมือปักกลดลาย
 - 2.4 บอกวิธีการออกแบบและบรรจุภัณฑ์ได้
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ จำนวน 3 ชั่วโมง (ทฤษฎี)
 - 3.1 สามารถควบคุมคุณภาพและลดต้นทุน ในการผลิตสินค้าได้
 - 3.2 สามารถวางแผน/ประชาสัมพันธ์หาลูกค้ามาใช้บริการได้
 - 3.3 สามารถจัดการความเสี่ยงในการประกอบอาชีพได้
4. โครงการประกอบอาชีพ จำนวน 3 ชั่วโมง (ทฤษฎี)
 - 4.1 บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้
 - 4.2 บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้

- 4.3 บอกองค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้
- 4.4 อธิบายความหมายขององค์ ประกอบของโครงการอาชีพได้
- 4.5 อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพที่ดีได้
- 4.6 เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบได้เหมาะสมและถูกต้อง
- 4.7 ตรวจสอบความ เหมาะสมและสอดคล้อง ของโครงการอาชีพได้

การจัดกระบวนการเรียนรู้

การเรียนรู้หลักสูตรการเย็บกระเป๋าผ้าปกลดตาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการเรียนรู้จากเอกสาร/ฝึกปฏิบัติ

มีคำแนะนำสำหรับผู้เรียน ดังนี้

1. การสร้างความเข้าใจในหลักสูตรการเย็บกระเป๋าผ้าปกลดตาย (ข้อมูลจากเอกสาร/สื่อ/การบรรยาย)
2. การฝึกปฏิบัติร่วมกับวิทยากร ให้ผู้เรียนฝึกฝนด้วยตนเองจนเกิดทักษะ
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. การสาธิต
5. การศึกษาดูงาน (การเรียนรู้ด้วยตนเอง/เรียนรู้จากการสาธิต)

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสาร/ใบความรู้
2. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้/การตอบคำถาม/การมีส่วนร่วม
2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีชิ้นงาน

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการประกอบอาชีพรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น ในระดับใดระดับหนึ่ง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร
หลักสูตรการเย็บกระเป๋าผ้าต้นมือปักกลดลาย จำนวน 40 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพ การทำกระเป๋าผ้าปักกลดลาย	1. ผู้เรียนอธิบายความสำคัญของการประกอบอาชีพผ้าต้นมือปักกลดลาย 2. อธิบายความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพผ้าต้นมือปักกลดลาย 3. บอกความสำคัญและประโยชน์ของแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นสามารถบอกทิศทางการประกอบอาชีพได้	1. ความสำคัญในการประกอบอาชีพผ้าต้นมือปักกลดลาย 2. ความรู้เบื้องต้นในการประกอบอาชีพผ้าต้นมือปักกลดลาย 3. แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาในท้องถิ่น 4. ทิศทางประกอบอาชีพ	1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องความสำคัญของอาชีพผ้าต้นมือปักกลดลาย 2. ศึกษา ความรู้เบื้องต้นในการประกอบอาชีพผ้าต้นมือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพจากผู้ประกอบการในชุมชน ความต้องการของตลาด การลงทุน และกระบวนการผลิต การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และวัตถุดิบ 3. ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาในท้องถิ่น 4. วิทยากรกับผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการในการประกอบอาชีพ การทำผ้าต้นมือปักกลดลาย กับผู้เรียนที่จะนำไปสู่การประกอบอาชีพ ที่เป็นไปตามความพร้อมและศักยภาพของผู้เรียน เช่น	3 ชั่วโมง	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			การเป็นเข้าของกิจการ การรับจ้าง เป็นต้น		
2. ทักษะการประกอบอาชีพการ ทำกระเป๋าผ้าต้นมือนี้อีกหลาย	1. บอกวิธีการจัดเตรียมสถานที่ ในการ ประกอบอาชีพผ้าต้นมือนี้อีกหลายได้ถูก ต้อง 2. บอกขั้นตอนการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการทำผ้าต้นมือนี้อีก หลายได้ถูกต้อง 3. บอกขั้นตอนการทำผ้าต้นมือนี้อีก หลายต้องตามขั้นตอนที่ได้มาตรฐาน	1. อุปกรณ์การทำกระเป๋าผ้าปัก หลาย 2. ขั้นตอนการเตรียมการ 2.1 สถานที่ 2.2 จัดสร้างอุปกรณ์ การทำกระเป๋าผ้าปักหลาย ได้แก่ แบบเย็บกระเป๋า แบบพิมพ์ ลายต้น แบบพิมพ์ลายตัด 2.3 ตัดผ้าตามแบบขนาดของ กระเป๋า ขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ และ ตามแบบลายที่ต้องการ 2.4 เย็บขนาดของกระเป๋าขนาด เล็ก ขนาดใหญ่ ตามรูปแบบที่ ต้องการ 2.5 วางใยสังเคราะห์บนผ้าพื้น แล้วทำการเนา การวาดลายด้วย ดินสอ ตามแบบพิมพ์และทำการปัก ผ้าลาย 3. วิธีการออกแบบผลิตภัณฑ์ - การปักผ้าลายดอกไม้	1. วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการเต รียมสถานที่อุปกรณ์ในการประกอบ อาชีพผ้าต้นมือนี้อีก 2. วิทยากรให้ความรู้และฝึกปฏิบัติ จริงให้เกิดทักษะในการเตรียมวัสดุ 3. สาธิตและฝึกปฏิบัติจริงให้เกิด ทักษะจนเข้าใจเทคนิคและวิธีการ ของการทำผ้าต้นมือนี้อีก 4. วิทยากรให้ความรู้วิธีการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆและฝึก ปฏิบัติจริงให้เกิดทักษะ จนเข้าใจเทคนิคการออกแบบผลิตภัณฑ์	1 ชั่วโมง	30 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		- การปักผ้าลายพระอาทิตย์ - การปักผ้าลายรวงข้าว - การปักผ้าลายนกยูง			
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในการบริหารจัดการด้าน การตลาดช่องทางการจำหน่ายสินค้า	1. การวางแผนการประกอบอาชีพ 2. วิเคราะห์การพัฒนาอาชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3. ต้นทุน กำไร ในการทำผ้าปัก ลวดลาย และการกำหนดราคาจำหน่าย 3.1 การบริหารจัดการการผลิตและพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าต้นมือ 3.1.1 การควบคุม ปริมาณคุณภาพ การผลิตและพัฒนา รูปแบบ ผลิตภัณฑ์ 3.1.2 การลดต้นทุน 3.1.3 การวางแผนการผลิต การใช้ วัสดุกรรม และเทคโนโลยีในการออกแบบ ชิ้นงาน 3.2 การจัดการการตลาด 3.2.1 การทำฐานข้อมูลลูกค้า	3.1 ให้ผู้เรียน สนทนา แลกเปลี่ยน ข้อมูลความคิดเห็น เรื่อง การบริหารจัดการการผลิตแล้วจัด กิจกรรมการเพื่อสร้างแนวคิด ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปลองค์ความรู้ในรูปแบบการตอบ คำถามจากใบงาน หรือแบบบันทึก การเรียนรู้ 3.2 จัดให้ผู้เรียนแบ่งเป็นกลุ่มๆ เพื่อศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง การจัดการการตลาด บันทึก การเรียนรู้และจัดการอภิปราย แลกเปลี่ยนแนวคิด เพื่อสรุปขึ้น ตอนที่ถูกต้องและวิธีการ เหมาะสม 3.3 ครูสนทนาแลกเปลี่ยนกับผู้ เรียน ความเสี่ยงและอุปสรรคใน	3 ชั่วโมง	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		3.2.2 การประชาสัมพันธ์สร้างแบรนด์โลโก้เพื่อเพิ่มมูลค่า 3.2.3 การนำสินค้าเข้าสู่กระบวนการมาตรฐานสินค้า 3.2.4 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ 3.2.5 การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย 3.2.6 การวางแผนการตลาด 3.2.7 การเข้าสู่การตลาดในระดับประเทศและตลาดต่างประเทศ 3.3 การจัดการความเสี่ยง 3.3.1 การวิเคราะห์และควบคุมความเสี่ยง 1) ระยะเวลาการผลิตกับการจำหน่าย 2) ราคาขาย 3) คู่แข่งขัน 3.4 การวางแผนการดำเนินงาน	การประกอบธุรกิจ พร้อมสรุปแนวคิดที่ได้ในแบบบันทึกการเรียนรู้ 3.4 ครูกำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนการตลาดอย่างง่ายในการนำอาชีพเข้าสู่ตลาดเพื่อวางแผนนำไปใช้จริงเมื่อเสร็จสิ้น การฝึก โดยผู้สอนให้คำชี้แนะวิธีการ		
4. โครงการประกอบอาชีพ	1. ผู้เรียนสามารถบอกความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพได้ 2. ผู้เรียนสามารถบอกประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพได้	1. ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพ 2. ประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพ	4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของ	3 ชั่วโมง	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	3. ผู้เรียนบอกองค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพได้ 4. ผู้เรียนสามารถอธิบาย ความหมายขององค์โครงการประกอบอาชีพได้ 5. ผู้เรียนสามารถอธิบาย ลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 6. ผู้เรียนสามารถเขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ 7. ผู้เรียนตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้	3. องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ 4. การเขียนโครงการประกอบอาชีพ 5. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการประกอบอาชีพ	โครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสมและถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปรายเพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสมถูกต้อง 4.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ 4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ		
รวม				10	30